5de JAARGANG. CURACAO DEN 24n NOVEMBER 1888. N° 256

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire. en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITENDE AGENTEN VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.
C. LEUCHS & C°.
17, BARRETT'S GROVE, LONDEN.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl, 050, cada regel mas fl. 0,07½.

HET DRIEVOUDIG VERBOND.

—o—

Het merkwaardige bezoek, door den Duitschen Keizer aan de Oostenrijksche hoofdstad gebracht, en het zeker niet minder merkwaardige bezoek, door hem op het Quirinaal afgelegd, wijzen op een bevestiging van het veelbesproken verbond tusschen de drie groote Mogendheden van Middel-Europa, het drievoudig verbond of de triple-alliantie, op welke, volgens het woord van Von Bismarck, het behoud van den vrede in Europa zou zijn gegrondvest.

Het ligt nu eenmaal in de natuur der zaken, dat Italië op het gebied van buitenlandsche staatkunde zich volstrekt niet bewegen kan zonder dat het Romeinsche Vraagstuk opnieuw op den voorgrond treedt.

Alles wat nu reeds weken, maanden lang in Duitschland, in Italië en ook daarbuiten over het bezoek van keizer Wilhelm II te Rome geschreven is, levert van deze waarheid een nieuw bewijs. De vraag, welken invloed de triple-alliantie zal uitoefenen op het Romeinsche Vraagstuk, en omgekeerd het Romeinsche Vraagstuk op de binnenlandsche verhoudingen van de drie Staten, tusschen welke dat verbond is tot stand gekomen, verkrijgt daardoor een buitengewone actualiteit.

't Is nu verscheiden maanden reeds geleden, dat dezelfde quaestie, eveneens in de buitenlandsche pers werd ter sprake gebracht, en wel naar aanleiding van het volgende bericht, aan het *Journal des Débats* toegezonden door zijn correspondent te Rome.

„Wij ontvangen zooeven een mededeeling, die ons — hoewel wij voor de juistheid er van niet met volstrekte zekerheid kunnen instaan — toch zeer waarschijnlijk voorkomt. Men verhaalt ons dat in het verbond tusschen Oostenrijk en Italië aan laatstgenoemde Mogendheid, bij uitsluiting van alle andere, het recht is toegekend, de stelling van den H. Stoel volgens haar inzichten en goedvinden te regelen. Met andere woorden: Oostenrijk levert den H. Vader over aan de macht van Italië en bedingt tegen dezen prijs de hulp van Italië in geval van een oorlog met Rusland."

De schrijver voegde hieraan toe: „Men begrijpt dat de Oostenrijksche Regeering geen haast heeft, de bepalingen van dit verdrag, hetwelk weinig in overeenstemming is met de persoonlijke gevoelens des Keizers en in alle deelen geschikt om de ontevredenheid der clericale partij in Oostenrijk op te wekken, openbaar te maken. Immers, in Oostenrijk werd het jubilé van den H. Vader op de luisterrijkste wijze gevierd, terwijl eveneens Oostenrijk het eenige Land in Europa was, waar bijna alle officiëele lichamen adressen aan den Paus richtten."

Enkele dagen vroeger had een der meest gelezen liberale bladen in Oostenrijk, de *Neue Freie Presse*, een correspondentie uit Rome gepubliceerd, waarin de verschillende bepalingen van het Oostenrijksch-Italiaansche tractaat werden medegedeeld. In deze correspondentie wordt van de Romeinsche Quaestie niet gesproken, en wordt de hoofdinhoud van het tractaat aldus samengevat: 1°. welwillende neutraliteit van Oostenrijk in geval van oorlog tusschen Italië en Frankrijk; 2°. gelijke houding van Italië in geval van oorlog tusschen Oostenrijk en Rusland; 3°. Oostenrijk neemt de verplichting op zich, de belangen van Italië aan de Middellandsche Zee zoo~~veel mogelijk te steunen en in de Bal~~kan-Landen niets te ondernemen, zonder zich daarover vooraf met Italië verstaan te hebben.

Wat beteekent in deze mededeeling de uitdrukking „Italiaansche belangen aan de Middellandsche Zee"? Het werd door de *Neue Freie Presse* niet opgehelderd; alleen werd nog door den correspondent opgemerkt, dat het verdrag steunde op andere, bijzondere overeenkomsten, welke tusschen Oostenrijk, Italië en Duitschland getroffen waren.

Kort daarop werden in hetzelfde liberale Oostenrijksche blad de boven door ons aangehaalde mededeelingen van het *Journal des Débats* ter sprake gebracht; de juistheid dier mededeelingen werd betwist, en dit op de volgende opmerkelijke gronden: Van de Romeinsche Quaestie, zeide de *Neue Freie Presse* werd in het tractaat tusschen Oostenrijk en Italië niet gerept, wijl de contracteerende Mogendheden deze quaestie niet als een internationale, maar als een zuiver Italiaansche beschouwden. Ook nog om een andere reden kon zij in tractaten met vreemde Mogendheden niet worden aangeroerd, wijl op de eerste plaats dergelijke tractaten de onschendbaarheid van grondgebied over en weer waarborgen, en het herstel van de wereldlijke macht des Pausen met de onschendbaarheid van den Italiaanschen Staat onvereenigbaar moest geacht worden.

Het artikel van de *Neue Freie Presse* trok in hooge mate de aandacht van de katholieke pers in Oostenrijk, Duitschland en Italië. Van verschillende zijden werd de eisch gesteld, dat door de Oostenrijksche Regeering opheldeeringen zouden gegeven worden.

Dit geschiedde niet langs officiëelen weg; wèl echter verscheen in het officieuze *Fremdenblatt*, hetwelk te Weenen uitkomt en, naar men zegt, door de Oostenrijksche Regeering geïnspireerd werd, een korte mededeeling, geheel het karakter van een *Communiqué* dragende, waarin gezegd werd dat de berichten van sommige Fransche bladen betreffende een geheime overeenkomst, welke ten aanzien van den toestand van den H. Stoel te Rome ~~tusschen Oostenrijk, Duitschland en~~ Italië zou gesloten zijn, als te eenenmale onjuist moesten beschouwd worden. De *Allgemeine Zeitung* te Munchen ontving omstreeks dienzelfden tijd eveneens een correspondentie, waarvan de strekking moest zijn, de Katholieken in Duitschland gerust te stellen, hoewel het eigenlijke punt, waarop het in deze aankwam — de vraag namelijk, of hetzij bij schriftelijke, hetzij bij mondelinge overeenkomst Duitschland en Oostenrijk hierin hadden toegestemd, de Romeinsche Quaestie niet langer als een internationaal vraagstuk, maar als een vraagstuk van binnenlandsche Italiaansche politiek te beschouwen — voorzichtig, onaangeroerd bleef.

De katholieke pers toonde zich dan ook niet gerust, te minder omdat het eerste bericht van het *Journal des Débats* zoo al niet wat den vorm, dan toch wat het wezen der zaak betreft, door andere Fransche bladen werd bevestigd of althans zeer waarschijnlijk geacht. Zoo bijv. noemde Eugène Rendu, in de *Revue Bleue* den tegenwoordigen toestand van Europa besprekende, het een groote overwinning van de Italiaansche staatkunde, dat zij erin geslaagd was, door het aangaan der triple-alliantie Oostenrijk en Duitschland betreffende de Romeinsche Quaestie voorgoed de handen gebonden en den mond gesloten te hebben.

De ongerustheid, door deze en meer andere mededeelingen in het leven geroepen, wordt allerminst weggenomen, wanneer men let op de houding, door het officiëele Italië in den laatsten tijd ten opzichte van den H. Stoel aangenomen. Zeer te recht wordt in de *Historisch-Politische Blätter*, aan welke wij bovenstaande citaten ontleenden, erop gewezen, hoe Italië in den laatsten tijd de zoogenaamde Waarborgenwet met voeten treedt. Het is alsof Italië weet dat het, wat het ook tegen het Pausdom onderneme, van andere Mogendheden niets te duchten heeft.

Van het vervolgen of straffen van beleedigingen, den persoon des Pausen aangedaan, is geen sprake meer; het beginsel der exterritorialiteit van het Vaticaan wordt geschonden door de nieuwe bepaling, dat akten, op het Vaticaan opgemaakt, zullen zij rechtsgeldigheid bezitten, door een Italiaanschen ambtenaar moeten geregistreerd worden. Het nieuwe Strafwetboek treft indirect ook den H. Stoel bij de uitoefening van zuiver kerkelijke functiën. De Italiaansche justitie matigde zich reeds vroeger rechtspraak aan in geschillen, waarin de H. Stoel of zijn vertegenwoordigers als gedaagden worden opgeroepen.

Wat blijft op deze wijze van de „gewaarborgde" souvereiniteit van den H. Stoel over, vragen de *Hist. Polit. Blätter*? En hoe lang nog zal het duren vóórdat de Italiaansche Regeering een of ander voorwendsel vindt, om een politiepost te vestigen binnen de muren van het Vaticaan, of wel den toegang tot het Vaticaan verbiedt aan

FEUILLETON.

DOS AMIGOE.

H. CONSCIENCE.

—o—

(*Siguimentoe.*)

"Mi tin lo ke a pasa, manera un sonjo terribel, dilanti di mi bista," e jonkman a responde coe tristeza. "Mi sabi, koe promé mi no a pone síno un pida placa di oro di cincoe frank riba mesa, mes cos koe mi amigoe, i coe resolucion di no risca mas. Desgraciadamente mi a gana dos ó tres be, — despues atrobe mi a perde. E trocamentoe di suerte cada be a excita mi pasion i demonio di wega a drenta mi. Ora mi a perde toer mi placa di gastoe, mi tabatin di bringa hopi ora largoe contra un inspiracion infernal. Un senjor, un hungadó banda di mi, a esplica mi, koe hende ta sigur di gana, ora é sigui pone semper riba e mes número, redoblando cada be lo ke é perde. Un ora toch, e hungadó dici, e número-ai meste sali, i den un golpi favorable bo ta bolbe cohe toer bo placa. Ciegoe completamente. mi a ranca fenetanan di mi sacoe scondi i mi a tira bintí frank riba mesa, ... i asina, asina, — manera un bandido koe a lubida riba Dios — mi a sigui hunga, te koe mi no tabatin ni un cent mas den mi sacoe; maldicionando mi a trapa e beursji basjí bao di mi pia.

"Mi amigoe, koe tambe a perde ma no asina tantoe koe mi, a hiba mi na mi posada i na caminda é tabata busca di consola mi. E dici coe mi, koe mi no mester a perde ánimo. El a priminti mi di paga mi gastoenan di posada; é tabatin placa ainda i dia siguiente lo el a bolbe bai hunga. E tabatin seguridad di gana, pasobra awor é conoce wega, segun é, i asina lo el a haja manera di doena mi e cincoe cientoe frank koe mi a perde. Mi tabata manera hende loco; aire, ansja, excitacion, toer tabata aumenta mi boracheria mas ainda. Toemando palabranan di mi amigoe como berdad, mi a cai riba mi cama i mi a droemi manera un animal. te ora solo tabata haltoe caba i koe mi companjero a sagudi mi lamta.

"Mi tabatin un doló di cabez terribel, i promé mi wowonnn no por a soporta luz; mi sesoe tabata kima manera candela.

"Ora mi mes a recorda i koe mi amigoe a esplica mi realidad di mi crimen i di mi berguenza, mi tabata ranca mi cabei foi mi cabez i mi tabata jora di desesperacion i di spantoe. Na mi mes bista mi tabata un mónstruo; mi kier a moeri. . . . .

"Mi amigoe tambe tabata tristoe i é tabatin arripentimientoe di su falta. E tambe tabata maldiciona binja i wega; ma mi desesperacion a hacié lubida su propio remordimiento. E tabata busca di consola mi, ma su palabranan no por a haci ningun impresion riba realidad horribel.

"Mi a lamta para i bisti mi panja purá. Mi companjero a spanta ora el a mira mi desesperacion. Mi kier a huï, huï bai aleuw, den soledad i castiga mi mes pa mi baheza. El a tene mi, i é tabata busca di calma mi i por fin el a bisa mi koe lo é usa violencia pa stroba mi di comete un desgracia. Lo é no abandona mi, i si mi a nenga di tendé lo el a grita jama toer hende di posada i si tabata di mester, hasta policia. . . . Di e manera-ai mi falta lo tabata publicá, i na Brussel mes toer hende lo a haja sabi, koe ami, Willem Hoofs, — ami, jioe di un viuda. — a horta i hunga cincoe cientoe frank.

"E pensamentoe-ai a haci mi completamente abatido. Mi a cai sin ningun speranza riba un stoel, declarando koe lo mi obedece mi companjero manera un catiboe. E mester a bolbe bai na Luik i di aki na Namen i Dinant. Lo el a toema mi coe n'é te na Namen i paga pasasji pa mi. E sacrificio-ai tabata pisá p'é, pasobra é tambe a perde hopi placa i é tabata hajé basta purá. Foi Namen lo mi a sigui bai Brussel na pia. Mi no por a nenga; mi ansja acompanjá coe n'e cordamentoe koe mi falta lo a bini na cla, tabata haci mi humilde manera un mucha. Muda, ma jorando den mi mes di desesperacion, mi tabata siguié na oenda koe é tabata kier a hiba mi.

"Tabata anochi ora nos tabata bai jega Namen. Mi companjero, koe no por a paga posada pa mi, a conseha mi baha. Mi por a sigui henter anochi mi caminda pa Brussel. Mi a baha for di diligencia na un distancia chikitoe for di stad i un momentoe despuos mi a haja mi enteramente só, riba un caminda solitario i scur, meimei di un silencio, koe tabata spanta mi. Como un mei ora mi a keda para coe mi braza cruzá riba mi pechoe sin sabi kiko mi haci. E ora-ai mi por a medita coe toer libertad riba mi crimen i su consecuencia indispensablenan, E sonjo horribel a trece mi den duda i mi a sinti mi atrobe manera loco. Coe

ieder die niet voorzien is van een toegangbiljet, door haar ambtenaren af te geven?

Tijden van zwaarder lijden, van nog heftiger vervolging — het is niet te ontkennen — schijnen voor den H. Stoel in aantocht te zijn.

Eén troostend en verblijdend feit echter, een feit, waarvan de beteekenis moeilijk *te* hoog kan worden aangeslagen, staat tegenover zóóveel, dat tot droefheid en bezorgdheid moet stemmen.

Hoe meer namelijk de Paus verlaten wordt door de Regeeringen, des te nauwer dringt zich het katholieke volk voortdurend om den H. Stoel heen. Het verschijnsel valt waar te nemen in alle Landen, in alle werelddelen; het neemt nog altijd toe in grootschheid en algemeenheid, niet het minst in de Staten, welke door de triple-alliantie verbonden zijn, Oostenrijk, Duitschland en Italië. Wat reeds in Italië sedert lang het geval is, moet ook elders volgen, indien de houding der Regeering in het Romeinsche Vraagstuk meer en meer in strijd geraakt met de gevoelens van het katholieke volk: het meest betrouwbare, het aan de gestelde machten meest gehoorzame, het in goeden zin meest conservatieve gedeelte der bevolking zal aan de Regeering haar steun moeten onthouden en, zoowel in Oostenrijk als in Duitschland, door de eigen schuld der Regeering, van deze vervreemden, terwijl het met een brandend hart en met immer stijgende belangstelling zijn blikken op Rome, op het Vaticaan gevestigd zal houden.

———o———

Evangelisatie onder de Roomschen.

De Nederlandsche orthodox-Protestantsche *Heraut* beantwoordt de vraag: *Welke resultaten zijn door de Evangelisatie der Roomsche bevolking van Frankrijk verkregen?* in een artikel, dat wij gaarne in zijn geheel zouden overnemen, ware de uitvoerigheid geen beletsel. Wij vergenoegen ons dus tot het plaatsen van het eerste gedeelte, dat onzen lezers zeer belangrijk nieuws uit onverdachte bron schenken zal.

„Na de nederlaag, die de Franschen in 1871 geleden hadden, gingen de Fransche Protestanten de schoonste verwachtingen koesteren. Men dacht, dat Frankrijk door zijne rampen geleerd had, en het scheen, dat de deur voor de prediking van het Evangelie geopend was. Een nieuw Frankrijk zou uit den smeltkroes der beproeving opstaan; de republiek gaf vrijheid om overal het Woord Gods te laten prediken; hoe blijde was men, dat men alom zonder de minste belemmering propaganda kon maken voor het Protestantisme, want onder Napoleon's regeering waren er zoovele struikelblokken in den weg gelegd! Men toog dan ook met ijver aan den arbeid. De inwendige zending van Mar-All te Parijs opende zijn eerste zalen; hij werd op allerlei wijze gesteund. Zoo maakte men zich allerlei illusiën; de comité's en vereenigingen voor Evangelisatie zouden nu eerst recht gaan leven, en bij duizenden zag men in zijne verbeelding de bekeerlingen zich reeds verdringen bij de poorten der Gereformeerde kerk.

„Maar wat is er, nu wij den toestand na een tijdperk van zestien jaren beschouwen, van al die hooggespannen verwachtingen geworden? Ongeloof en zedebederf hebben onder het Fransche volk ontzettende verwoestingen aangericht. Het aantal vrijdenkers is vermeerderd op een schrikbarende wijze; de rijen van de vrijmetselaars zijn versterkt, terwijl de vrijmetselarij zich hoe langer zoo meer in de armen van het ongeloof wierp. Bijna elkeen, dien het erom te doen was om dien alles verwoestenden steeds aanwassenden stroom te ontkomen, ging zijn heil zoeken in het bijgeloof.

„Het is niet te ontkennen, dat hier en daar een kleine beweging ontstond voor het Protestantisme; enkele menschen werden ervoor gewonnen. Doch meer kon niet verkregen worden. Na jaren arbeids en na vele offers kan men slechts op magere resultaten wijzen. In spijt van overdreven berichten omtrent de vorderingen, die het Protestantisme maakt, moet men, als men de zaken nuchter beschouwt, zeggen, *dat Frankrijk Roomsch in merg en nieren gebleven is*, en voorzoover het Rome den rug toekeerde, overgeloopen is naar het groote leger der vrijgeesten. De Fransche Protestanten moeten daarom de illusie, dat zij de Franschen in massa tot het Protestantisme zouden bekeeren, voorloopig maar opgeven: of er zou een wonder van Gods genade moeten geschieden, waarvan in de historie der kerk geen voorbeeld aan te wijzen is.

„Maar waaraan is het te wijten, dat zoo bitter weinig gewonnen werd?

„Er arbeiden in Frankrijk onderscheidene vereenigingen tot Evangelisatie der Roomschen. Deze vereenigingen hebben onderscheidene evangelisten en predikanten in hun dienst, welke nu en dan wel eens geroepen worden om in geheel Roomsche plaatsen te komen spreken. Waarom begeert men hen te hooren? Bijna altijd hebben eenige gemeenteleden het met den pastoor te kwaad gekregen, of met den bisschop over den pastoor. *Gemeenlijk is de Roomsche geestelijkheid bij dergelijke twisten in haar recht.* Doch dit neemt niet weg, dat de apostelen van het Protestantisme zich haasten om in eene gemeente, welke tegen de Roomsche hiërarchie in verzet kwam, te gaan spreken. De menschen, die hen roepen, weten niet wat het Protestantisme is, van de Gereformeerde leer verstaan zij nog minder. Wanneer men nu een predikant of een „conférencier" laat spreken, dan is dit maar al te dikwijls een middel om aan den bisschop te kennen te geven, dat men zich tegen hem met kracht wil verzetten.

„In plaats dat zulk een prediker, door een oproerige Roomsche bevolking geroepen, aanstonds begint met de lieden neder te zetten, en naar de redenen vraagt waarom zij zich tegen Rome verzetten, gaat men gemeenlijk het onheilige vuur nog meer aanblazen, door tegen de priesters en tegen de dwalingen van het Roomsche stelsel te prediken. Zulke woorden vallen dan natuurlijk in een goede aarde, en het is geen wonder, dat de spreker, aan het einde van zijn rede gekomen, warm wordt toegejuicht. Men houdt in Frankrijk nu eenmaal van controversiëele redevoeringen; en het enthousiasme bereikt dan daarbij zijn toppunt, wanneer sprekers zeggen, dat de Roomsche godsdienst een geld-godsdienst is, dat de Roomsche kerk handel drijft, terwijl de Gereformeerde kerk alles voor niets doet. Dit valt gemeenlijk bij de gierige plattelandsbevolking in een goede aarde."

Wij meenen dat de *Heraut* den bal niet ver misslaat.

———o———

Falsificacion di Historia.

IX.

Estado no-casá di pader i hendenan di combentoe.

(*Siguimentoe.*)

3. Den curso di siglonan Celibato a moestra servicionan di mas importante na humanidad.

Enemigoenan di estado no-casá ta bringa naturalmente coe forza contra dje proposicion-ai. Nan ta dirigi nan atake no solamente contra padernan di mundoe, ma tambe i principalmente contra religiosonan, contra ordenan di combentoe, cual su existencia ta imposible sin celibato. E estado no-casá di pader i hendenan di combentoe,—esaki ta nan promé argumentoe,—ta altamente corruptor, si, ta un fuente di inmoralidad. Ta sigur, koe tabatin pader i hendenan di combentoe, koe no a biba semper di acuerdo coe nan mision sagradoe. Ningun hende ta lamenta esai mas koe Iglesia mes. Ma a parte di e exageracion coe cual nan ta traha lista, di violacionnan (*), hende meste tene na bista, koe ora un pader desgraciadoe peca contra su promesa, esai no por ta trecé como un prueba contra *lei di celibato.* No tin nada na mundoe, koe hende no ta abusa di dje. ¿ Nos no ta mira hende abusa toer dia, toer ora, den un grado masjá haltoe, di matrimonio? ¿ Henter Cristianismo mes, coe toer su berdad i institucion sagradoenan no ta toer dia expuesto na difamacion di mas terribel? Asina anto, si argumento di bringadónan contra estado di abstenencia ta hustoe, anto nos lo meste condena matrimonio i henter Cristianismo tambe. Hopi Protestant, koe ainda tin sintimentoe noble, a sinti esai tambe i doena boenita testimonio en cuantoe na resultado bienhechornan di estado no-casá di clérigonan.

Promé boenita resultado di estado di abstenencia ta, koe coe n'esai clérigonan ta hiba un sistema di bida, koe ta di acuerdo coe nan posicion elevá i sagradoe i doena nan ocasion, di cumpli debidamente coe muchoe obligacion, casi semper pisá, di nan mision elevá. Koe Protestantnan no conoce e comprendementoe catolica di celibato, no ta nos culpa. Nos no por haci otro cos koe lamenta, koe, ora Paganonan tabatin bista pa mira lo ke tin di noble i celestial den birtud di abstenencia. hende, koe kier ta jamá Cristian, ta parce ciegoe pa nan mira esai.

Ma apesar di e preocupacionnan, koe nan a bebe coe lechi di nan mama, toch algun Protestant mes a moestra utilidad di celibato i consecuencia perhudicialnan di estado casá di clérigonan. "Maske matrimonio ta un sacramentoe i é no tin nada di censura" — asina Leibnitz ta bisa — "nos meste acepta sin embargo, tantoe pa pruebanan di mas cla koe tin, como pa sintimentoe general di humanidad, koe ta di acuerdo coe palabra di Escritura Santa, koe pureza di celibato tin mas mérito. A lo menos esai ta haci spiritu di hende mas liber p'é admira lo ke ta di cieloe; a lo menos, asina alma i curpa ta liber di inclinacion sensual, servicio sagradoenan ta worde cumplí coe mas perfeccion, coe mas dignidad." I e idea falsoenan, koe nos ta haja muchoe be cerca Protestantnan, en cuantoe na dificultad di abstenencia di celibato, ta worde rechazá pa e mes Leibnitz, caminda é ta scirbi: "Clérigo i religiosonan meste penetra nan di e berdad, koe pa conserva pureza, ordinariamente apenas hende tin mester di otro cos, koe evita ociosidad i ocasion maloe i un boluntad firme, un gracia, koe Dios no ta nenga ningun hende koe pidi coe celo." E siguiente sentencia-aki ta di King, un predicadó Ingles: "Berdaderamente no tabata un desgracia chikitoe pa causa di Cristianismo den Inglaterra, tempoe nos clero, despues koe Reforma a libra nos di Papismo, a haja permision pa casa: pasobra e tempoe-ai a sosode lo ke mester a sosode necesariamente i lo ke nos mester a mira p'adilanti. For di e tempoe-ai *nos clérigonan no a ocupa nan sino coe nan mohé i nan jioenan.*" "Un pader casá, koe tin mohé i jioe" — asina Joseph de Maistre ta scirbi — "no ta pertenece completamente ó á lo menos é no ta pertenece basta na su rebanjo. Continuamente lo é tin falta di lo ke ta necesario pa doena limosna, muchoe be hasta sin koe é corda muchoe riba su fortaleza. Cordamentoe riba su jioenan no ta permiti un pader casá entregué na sintimentoe di su coerazon. Su sacoe ta keda cerá pa pobernan, koe no por spera di dje sino algun exhortacion frioe." Riba ainda otro mal consecuencia di estado casá di clérigonan un Prosestant conocí, Cobbett, ta jama nos atencion: "Mi ta sigui i mi ta

(*) "Nos no por nenga" — G. Swart ta scirbi — "koe historia ta moestra nos algun desgraciadoe, cual su bida no ta corresponde coe santidad di nan mision. Ma tambe, hende no por pone henter clero responsable pa falta di algun pader. Ningun hende por ta mas inhustoe pa coe padernan manera Valtaire, koe tabata comedó di pader, i e enemigoe-ai di Dios i di Iglesia a scirbi e palabra importantenan-aki: "*La vie séculière a toujours été plus vicieuse que celle des prêtres mais les désordres de ceux-ci ont toujours été plus remarquables par leur contraste avec la règle.*" Bida di hende di mundoe tabata semper mas vicioso koe bida di padernan; ma desorde di padernan a jama mas atencion semper, pasobra nan ta asina completamente na contradiccion coe regla ordinaria."

---

ansja mi a camna jega na rand di un rioe. ....Coe bsta fiho riba e awa, koe tabata las tra, mi a cai na roedia i pidi cieloe pordon pa e crimen nobo, na cual mi desgracia a hiba mi.... i coe un gritoe di ansja mi a corre coe intencion di doena un salto, cai na awa, i dera sikiera pa hende mi culpa i mi bergüenza....

"Ah, mi mama a parce mi dilanti i conteue mi! Mi tabata mira su lágrimanan drama, mi tabata tende su boz suplicante.... i toch, mi kier a pasé i mi a doena un paso mas adilanti! Ma e oraai imagen di mi tata a lamta for di bao di awa, i saca su braza manera pa stroba mi di comete un crimen mas grandi ainda. Mi a coeminsa tembla, un miedoe indescriptible a apoderé di mi, i mi a corre aifó, semper adilanti, i mas adilanti den mondi, sin koe mi tabata sabi kiko mi tabata haci. Como si mí pianan tabatin mas sintí koe mi cabez nan a pone mi riba caminda di Brussel. Henter anochi mi a camna. Ora di dia a coeminsa kibra, mi a bolbe drenta mondi i mi tabata sigui mi caminda, coe miedoe di toer hende. Por fin mi tabata sinti mi zapatoe jen di sanger, mi pianan tabata tembla, mi rosea a caba; mi no tabatin forza mas i mi a cai for di mi.

"Un momentoe despues mi a bolbe bini na conocementoe. Kiko mi tabata bai haci e ora-ai? ¿Bai Brussel? ¿Pa kiko? ¿Pa mi bai bisa mi patron koe mi a hunga su cincoe cientoe frank? Ma é, asina severo riba punto di honradez, lo el a keha mi nube i laga nan cohe mi pa ladron. ....I mi mama, mi mama lo a cai morto di desesperacion i di berguenza coe asina un noticia! Koe prizon ricibi mi, koe rajo castigadó di Dios cai riba mi, ami, un baho, mi a merece esai; ma mi mama, mi mama bon i inocente! Ah, e cordamentoe-ai tabata kibra mi coerazon, i ora largoe mi tabata muha jerbanan coe mi lágrima......¿Bai Brussel? Si mi no por a tribi ni sikiera sali for di mondi, pa miedoe di koe algun hende no a mira mi. Segun mí, mi crimen tabata marcá riba mi frenta.

"Foi ora mi a separa for di mi amigoe te n'e ora-ai, ja tabata dos anochi i un dia, mi no a come nada mas koe jerba i raiz di paloe. Na fin di e dia desgraciadoe-ai, maltratá pa hamber, pa joramentoe i pa desesperacion, mi a haja un caintura pisá i mi a perde conocementoe completamente. Ki projecto mi a forma den mi delirio, mi no sabi; ma mi a bula lanta i den oscuridad mi a corre bai Elsene, te dilanti di cas di mi mama. N'e momentoe-ai realidad di mi situacion a bini na mi memoria. Mi tabata mira mi mama na sonjo, coe un sonrisa dusji riba su boca, sonjando coe su bon jioe, coe su gocenan den e stad boenita, coe su binimentoe jen di alegria i coe toer e cos boenitanan koe lo mi a conté di mi viaha....? I lo mi a lamté pa mi bisé; bo jioe a horta, é ta un ladron, é meste bai prizon, nomber di su tata ta deshonrá pa semper! Mi a corre bai aifó, maldicionando mi mes, i victima di un locura completa. Un boz,— demonio di duda— tabata grita continuamente den mi orea: "¡Moeri abo, bandido, ma salba, salba bo poder mama inocente!"

"E boz-ai, e mal spiritu-ai a pone un cuchioe den mi manoe i pone mi riba bo caminda, dokter. ¿Mi por a spera, koe coe violencia, coe crimen, lo mi a haja cincoe cientoe frank i keda desconocí? Mi no sabi; mi spirttu tabata trastorná; mi tabata loco i ciegoe....... Lo ke a sosode despues, bo mes sabi, dokter........ Mi a bini cerca bo, pa satisface deseo di é, koe a salba bida di mi mama. Majan mainta tempran mi verlof ta caba i mi meste bolbe bai mi oficina."

"¿I lo bo bai?" — e dokter a puntra stranjá.

"No, dokter."

"¿ Kiko bo ta corda di haci auto?"

"Nan no ta hiba morto na prizon," e jonkman a responde coe un revolucion tristoe. "Sentencia di husticia no ta cai riba morto. Mi mama lo jora pérdida di su jioe, pérdida di su honor lo é no jora."

"Pensamentoe di desesperacion, koe ta hiba bo den error," e dokter dici coe compacion. "Bam, calma bo un poco i no desespera asina completamente; podisé tin medio ainda pa juda bo. ¿Si mi bai papia coe bo patron?"

"Ta inutil, dokter; na bo promé palabra lo é lamta bula manera un leon furioso i plama mi berguenza den su oficina i te riba caja. E no por domina su rabia i é no tin compasion pa ganjamentoe i deshonra...... Pordona un pober mucha desgraciadoe lo ke el a haci contra bo, i lagué na su suerte."

Dokter Christiaans a keda mira na suela, é tabata sagudi su cabez papiando algun palabra koe hende no por a comprende.

(*E ta sigui.*)

puntra. ¿ta den naturaleza di hende, koe un obispoe, koe tin mohé i jioe, lo consulta solamente interesnan di Iglesia i di religion den partimentoe di entradanan di su dióeesis? Di ningun hende, kende koe é ta, nos no meste spera algo sobrehumano: ma ta obligacion di legislador di entreveni i waak, koe un comunidad no sufri muchoe pa naturaleza débil di hende. kende su birtud personalnan, maske ki bon nan por ta, no tin semper proteccion di interes general na bista. Awor mi no kier bisa tampoco, koe comportacion di nos obispoe *casdnan* ta semper reprochable, pasobra mi no ta basta na altura aiden pa mi tribi sigura afirmativamente, koe ta asina; ma si mi tira un bista riba e obispado, caminda mi a nace (Winchester), anto mi ta corda unbe, koe, si nos *último obispoe* a biba den otro tempoe, tempoe toer cos tabata calolica, pa promé é mes lo ño tabatin mohé, i di dos lo é no tabatin cunjá mohé pa casa coe Edmond Poulter; i considerando asina, ta permiti na mi di kere koe h' e caso-ai Mr. Poulter lo no a troca *tribuna* di abogado pa *preekstoel*, i koe por consiguiente lo é no a haja toer dos pastorianan di Meon Stoke i Soberton, ademas di un prebenda; menos ainda su jioe Brownlon Poulter la a haja toer dos pastorianan di Bariton i Petersfield, ni su jioe Karel tres pastorianan di Alton, Binstead i Kingslay, ni su yerno Ogle pastoría di Bishop's Wattham, ni su otro yerno dos pastorianan di Upham i Durley. Ma tin mas ainda; si nos obispoe a biba promé koe siglo XVI lo é no tabatin un jioe, Karel August North, koe tabata disfruta di entrada di e cuater pastorianan di Old-Alresford, Medstead, New-Alresford i Southampton o St. Mary, ademas di un prebenda i *senjoría* di Holy-Cross; lo é no tabatin jioe mohé pa casa coe Mr. William Garnier, koe ta posede dos pastorianan di Doxford i Brigtwel-Beldwin i koe pa ñapa ta *canciller*: lo é no tabatin parentezco coe Mr. Thomas Garnier, roeman di su yerno, koe a haja dos pastorianan di Aldingboum i Bishop's Stoke; lo é no tabatin un segunda jioe mohé pa casa coe Mr. Thomas de Grey, koe, ademas di cuater pastorianan di Calbourne, Fawlay, Merton en Bounton, tin un prebenda i un archidiaconato. Por fin, si nos último obispoe a biba den tempoe ante-Protestant, ta diticil pa mi kere, koe toer e puestonan. koe mi a cita, doenando un entrada di 20,000 libra esterlina pa anja, lo tabata parti den diez persona, miembro di su familia. ¿I no ta hustoe pa hende supone, koe e obispoe, si é no tabatin ni jioe ni nieto, en vez di laga un herencia, manera courantnan a sigura, di 300.000 libra esterlina, lo a emplea parti di e placa-ai pa drecha catedral di su residencia (lo ke tabata di grandi necesidad, pasobra su front tabata para pa cai), ó bien koe lo el a erigi un ó otro monumento na bienestar general ó na honor di nacion, ó por fin koe lo é tabata *un protector poderoso di pobernan?* Hende por bien acepta, koe nos obispoe lo a haci algo di esainan, si é no tabata casá; na toer caso, si é no tabata casá lo é no a permiti pa nan bende cerbez den su palacio episcopal di Fernham."

Ata e situacion tristoe, na cual, segun testimonio di un Protestant, casamentoe di clérigonan a hiba Iglesia Anglicana. Coe razon G. Swart ta puntra: "¿Iglesia Romana lo tabatin otro suerte, si su ministronan tabata tata di familia?" (*E ta sigui*)

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

— Bij Gouvernements-beschikking is de Heer *H. J. Nijman*, onderwijzer aan de openbare school te *Brummen*, benoemd tot onderwijzer der 3e. klasse bij het openbaar onderwijs op Curaçao; — is aan den Heer *J. B. Henriquez*, koopman alhier, vergunning verleend tot het aannemen van het ordeteeken van de 3e. klasse van het Borstbeeld van den Bevrijder, hem door den President van de Ver. Staten van Venezuela geschonken.

— Deze week is een aanvang genomen met den aanleg van de brug om *Otrobanda* met het Fort *Rif* te verbinden.

— De Heer Dr. *D. R. Capriles*, alhier, is door H. M. de Koningin-Regentes, namens haren zoon Koning Alfonsus XIII van Spanje, benoemd tot Ridder in de Koninklijke Orde van *Isabel la Católica*.

— Van de vijf mannelijke candidaten, die zich gisteren aan het examen voor onderwijs onderworpen hebben. heeft één zich teruggetrokken en werd één afgewezen. Zijn geslaagd de heeren: *K. J. Krijt*, *H. J. Schreuder* en *N. Henriquez*.

BUITENLAND.

Italie. — Over het bezoek van Keizer Wilhelm II te Rome worden verschillende berichten tegen de katholieken geëxploiteerd, die van bevoegde zijde meerendeels weersproken, of in een juister licht worden geplaatst. Wij hebben hierover geen critiek te oefenen. De Paus zal aan de nuntii een nota zenden, waarin de beteekenis van 's Keizers bezoek zal verklaard worden. Intusschen zijn onderscheidene groote liberale bladen zeer ontstemd over het bezoek, dat de Duitsche keizer aan den Paus heeft gebracht en zijn van meening, dat niet Z. H. maar koning Humbert het kind van de rekening is. Wij noemen hier alleen de *Indépendance* uit Brussel en de *Diritto* uit Rome. De eerste zegt het volgende:

"Al die verklaringen van vriendschap en sympathie [jegens Italië] kunnen de juiste beteekenis niet veranderen van de daad, waartoe de keizer vrijwillig is overgegaan. Duitschland zou desnoods nog kunnen medewerken aan het herstel der tijdelijke macht; de wond is nog niet geheel gesloten; de geneesheer kan hem ieder oogenblik weder openhalen. 't Is een bedreiging, die den convalescent gehoorzaam moet houden aan de voorschriften uit Friedrichsruche........

"Men kan daarover langdurig redeneeren, ook over de bekwaamheid van den diplomaat, wien het voor het oogenblik gelukt is twee mogendheden te vereenigen, die eikander zoo weinig verstaan als Italië en Duitschland. Italië is nu zoozeer in de macht van Duitschland gekomen, dat het op zijn grondgebied heeft moeten laten plegen een goed overwogen daad van eerbied jegens de geestelijke rechten en de pretenties van den ergsten vijand zijner eenheid en zijner liberale toekomst: den Paus."

Het artikel der *Diritto* is niet minder ernstig voor de liberale partij; zij schrijft:

"Zeggen wij het ronduit: van de zijde des jongen Duitschen keizers ware het een groote en vèrstrekkende daad jegens Italië en den vooruitgang geweest als hij in de Pauselijke pretentiën aanleiding genomen had, om aan dit spook van wereldlijken hoogmoed, dat wij tot ons ongeluk en met ongehoord gevaar voor den Europeeschen vrede in het hart onzer hoofdstad onderhouden, zijne opwachting *niet* te maken."

Na hierover uitvoerig geklaagd en gejammerd te hebben, besluit het blad als volgt:

"Ten slotte merken wij op, dat, terwijl de vormen het nationale Italiaansche recht kwetsen, ons niets overblijft dan te betreuren, dat eene gebeurtenis, welke ons om andere redenen aangenaam is, gemakkelijk dienen kan, om een fatale en onverdraaglijke dubbelzinnigheid te doen voortduren. Wij betreuren dat levendig, ook in het belang van den souverein, onzen bondgenoot, *wiens raadgevers niet begrepen hebben dat zij het Vaticaan een nieuwe gelegenheid tot victoriekreten gaven door een keizerlijke hulde, welke, ten minste intellectuëel, door het Vaticaan* ALS EEN NIEUW CANOSSA *kan uitgelegd worden.*"

Frankrijk.— Bij de behandeling der algemeene begrooting in de Kamer van Afgevaardigden heeft de minister Goblet zich tegen het voorstel tot opheffing van het gezantschap bij het Vaticaan verzet. De minister verklaarde, dat het niet geschieden kan, zoolang het Concordaat in Frankrijk van kracht is en als een doekje voor 't bloeden bracht hij nog bij, dat het Fransche protectoraat in het Oosten den invloed der pauselijke macht nog noodig heeft. Het voorstel werd verworpen.

Basly, afgevaardigde voor de Seine heeft de opheffing gevraagd van de rechten op granen. Viette, minister van Landbouw, is daartegen in verzet gekomen, verklarende dat de vermindering van den oogst niet de verbruikers maar slechts eenige speculanten treft.

Ten gevolge eener redevoering van Rouvier, waarin deze er tegen opgekomen is, dat de Kamer de behandeling der begrooting ter zijde zou laten om de zaak van den van lastering beschuldigden afgevaardigde Gilly te bespreken, hadden er heftige woordenwisselingen tusschen de leden der Kamer plaats.

Yves Guyot heeft Andrieux beschuldigd van in betrekking te staan met Gilly; dientengevolge had er een tweegevecht tusschen Guyot en Andrieux plaats, waarvan deze verwond is uitgekomen.

—De commissie, belast met het onderzoek van het wetsontwerp ter herziening der Grondwet, stelde voor om de betrekking van president van den Senaat (?) af te schaffen.

— Het instituut van Pasteur is den 17n dezer geopend.

— De wapenfabriek van Chatellerault is door den brand vernield. Men schat het verlies op twee millioen franks.

— De Fransche gezant te Rome heeft zijne regeering doen weten, dat er geen hoop bestaat om het met Italië over het handelsverdrag eens te worden. Hij hoopt echter tot een *modus vivendi* te kunnen geraken.

Spanje.— De vijandige demonstraties tegen Cánovas del Castillo zijn toegenomen in Madrid, Valencia, Grenada, Valladolid en Barcelona, waar hij, als hij zich vertoont, met kreten en gefluit begroet wordt; de studenten hebben hem in beeltenis verbrand.

— Het voorstel tot conversie der schuld van Cuba is teruggetrokken.

— Albareda is benoemd tot gezant van Spanje te Londen.

— In den Ministerraad heeft men een aanvang genomen met de behandeling van het wetsontwerp tot invoering van algemeen stemrecht.

Belgie.— Het jongste concours der scholen in België heeft voor de zooveelste maal de schitterende resultaten van het onderwijs der Broeders opnieuw aangetoond. Leerlingen van 15 jaren der liberale gemeente-scholen werden door jongens van 12, 13 jaar van de baan geknikkerd, op welken leeftijd dezen gewoonlijk de school verlaten.

De beste leerling van de Broeders, de eerste van allen, behaalde 194. 4 van 200 punten, terwijl de beste leerling der gemeente-scholen het slechts tot 182 bracht.

Duitschland.— In deze maand wordt een nieuw geruchtmakend werk verwacht, namelijk eene Engelsche levensbeschrijving van wijlen keizer Frederik door Rennell Rodd, gewezen geattacheerde bij het Engelsche gezantschap te Berlijn.

De levensbeschrijving werd geschreven op bijzonder verlangen der keizerinweduwe, die het geheele handschrift gelezen en eigenhandig aangevuld en verbeterd heeft, als een protest tegen de lasteringen, tegen haren keizerlijken echgenoot ingebracht.

Men wil, dat de inhoud van deze levensbeschrijving van dien aard is, dat men even zeker Bismarck's nieuwe gramstorigheid mag te gemoet zien als het verbod der verspreiding van het boek in Duitschland.

Engeland.— Tegen de Protestantsche missiën in China is in Engeland een vijandige beweging ontstaan.

De *Fortnightly Review* verklaart, dat indien de missies blijven vooruitgaan zooals thans, er 27.000 jaren zullen noodig zijn, om China te bekeeren en men derhalve beter doet de gelden voor de missiën te besteden voor liefdadigheidsinstellingen.

— Het door de regeering uitgegeven *Blauwe Boek* gewaagt van eene vereeniging tusschen Engeland en Duitschland om den slavenhandel aan de kust van Afrika tegen te gaan. Deze overeenkomst moet werkelijk tot stand zijn gekomen: een telegram van den 22n dezer meldt, dat de Fransche minister, Goblet, de regeeringen van Duitschland en Engeland te kennen heeft gegeven, dat Frankrijk er niet in kan toestemmen, dat hunne respectieve vloten de Fransche havens in Afrika bezoeken, doch dat de Fransche regeering zelf kruisvaarders uit zal zenden om de slavenhandelaars op eene doeltreffende wijze te vervolgen. Salisbury heeft in het Hoogerhuis verklaard, dat, sedert de heerschappij van Frankrijk in Madagascar, de slavenhandel veel minder is, vooral sedert verdachte schepen door de Fransche marine onderzocht worden, en zeide tevens dat er moeilijkheden zijn om de slavenhandelaars te vervolgen.

—De Unionisten hebben een feestmaal gehouden ter eere van Salisbury en Hartington. Deze laatste beklaagde dat zekere mannen van gewicht in Engeland de revolutionaire plannen der Ieren schijnen te begunstigen.

Aan Salisbury werd een door 864 handteekeningen bekrachtigde petitie aangeboden, waarin tegen de zelfregeering van Ierland geprotesteerd wordt.

. Gladstone denkt eene motie voor te stellen, betreffende de achterstallige contributiën in Ierland.

— De Amerikaansche minister in Glasgow heeft te kennen gegeven, dat de Schotsche emigranten in de Vereenigde Staten immer met welwillendheid ontvangen worden.

— In het *Times*–Parnell–geding heeft de verdediger van Parnell verklaard, dat het onbillijk is alle verklaringen der getuigen aan te nemen, zonder bewijs van misdrijf tegen den beschuldigde te hebben.

— Ten gevolge eener aanvaring met een Duitsche brik is de stoomboot *Montes*, van de Cunard–lijn, in het Engelsche kanaal gezonken.

— De Procureur–Generaal van Ierland heeft het Lagerhuis een crediet van vijf millioen pd. st. gevraagd. Gladstone verzocht de leden, dit crediet te verleenen als genoegzaam om op de *Ashbourne*-wet toegepast te worden; hij eischte tevens een afslag van de schuld der Ieren, die in het betalen hunner belastingen achter gebleven zijn.

— Over de toepassing van de *Ashbourne*-wet hadden er heftige debatten plaats in het Lagerhuis; de motie van Gladstone is met eene meerderheid van 83 stemmen verworpen.

— Onderscheidene Parnellisten beschuldigen de *Times* van de werkzaamheden der parlementaire commissie te belemmeren, zoodra de debatten onthullingen dreigen mede te brengen.

Zwitserland.— De Eerw. heer Schleyer, de uitvinder van het Volapük, is op 57jarigen ouderdom te Constanz overleden.

Johan Martin Schleyer is te Oberlanda in Baden op den 18n. Juli 1831 geboren. Van zijn geboorte af had hij een zwakke gezondheid. Zijne ouders achtten hem daarom niet geschikt voor de studie, doch zijn oom ontdekte zijn buitengewoon talent voor talenstudie en bezorgde hem op het gymnasium te Tauberbischofsheim; reeds in dezen tijd openbaarde zich zijn aanleg voor muziek en dichtkunst. Op den 6n. Aug. 1856 werd hij tot priester gewijd, maar in weerwil van zijne geestelijke zorgen had hij zich met voorliefde op de studie der talen geworpen. Niet minder dan 50 talen werden door hem bestudeerd, zoodat zijn talenkennis verwonderlijk groot is geweest.

Twintig jaren van zijn leven heeft hij besteed om de regels samen te stellen, naar welke hij zijn wereldtaal vormde, en eerst na zijn spraakkunst en zijn woordenboek tot de grootst mogelijke volkomenheid te hebben gebracht, liet hij ze in 1881 het licht zien. Duizenden hebben zich sedert op de beoefening van het Volapük toegelegd.

Thans is de *datuval Volapüker* overleden. Het is hier de plaats niet, uitvoerig over hem en zijn werk te spreken, de toekomst zal daarover uitspraak doen. Zooveel echter is zeker, zooals de *Arnh. Ct.* zegt: „de eerw. heer Schleyer heeft niet uit jacht naar roem en eer, maar uit werkelijke liefde tot de menschheid het reuzenwerk, dat hij zich tot taak had gesteld, aanvaard en wat ook de toekomst moge zijn van Volapük, de naam van den eerw. heer Schleyer mag niet vergeten worden, wanneer er sprake is van mannen, die hun krachten hebben ingespannen ten beste van hun medemenschen."

De "hoofddirectie" der wereldtaal zal thans overgaan in handen van den heer Aug. Kerckhoffs, leeraar aan de handelsschool te Parijs, een Nederlander van geboorte, doch in Frankrijk genaturaliseerd. Hij heeft verscheiden werken en woordenboeken over de nieuwe taal geschreven.

Turkije.—De regeering heeft het te Constantinopel verschijnend blad *Turquie* voor onbepaalden tijd geschorst en wel om een artikel, waarin betoogd werd, dat Duitschland er het grooste belang bij heeft, dat prinses Wilhelmina der Nederlanden kinderloos komt te ster-

ven, omdat de kroon der Nederlanden dan in een Duitsch Vorstenhuis overgaat.

N.-Amerika.— De Staat Vermont heeft waarborgen verleend aan de Nicaragua-Kanaal-Maatschappij.

— President Cleveland en zijn echtgenoote hebben het huwelijk bijgewoond van Mr. Chamberlin met mejuffrouw Mary Endicott, dochter van den Secretaris van Cleveland.

Venezuela.— Te Puerto-Cabello is verleden Zondag, omstreeks 9½ uur 's avonds, brand ontstaan in de Anzoategui-straat. Twee woonhuizen en een provisie-winkel zijn afgebrand. De ramp scheen in het begin ernstiger gevolgen te zullen hebben, doch werd bijtijds tegengehouden. Hiertoe hebben de kapitein en de bemanning van de Amerikaansche boot *Valencia*, van de *Red "D" Line*, door hun manmoedige behulpzaamheid veel bijgedragen. Ook vernemen wij met voldoening, uit een door de *Oficina Maritima* openbaar gemaakte relaas van het ongeval, dat de Curaçaoenaars, te Puerto-Cabello woonachtig, zich dapper geweerd hebben, om de vernielende vlammen te overmeesteren.

Cuba.— Ook op Santiago de Cuba brak er in den avond van den zen dezer een brand uit. De rum-stokery en een rij naastliggende huizen zijn in de asch gelegd, ten gevolge van eene ontploffing in de rum-bergplaats. De schade, die aanzienlijk moet zijn, is nog niet te begrooten.

VERSCHEIDENHEDEN.

— Een verschrikkelijke onthulling, die allen met verontwaardiging vervult, is dezer dagen in een Engelsch blad gedaan, met de verzekering, dat de waarheid ervan te allen tijde door een der hoofdbeambten van een Londensch hospitaal kan worden bevestigd. Men verzekert dat chirurgen in die inrichtingen op de verpleegden pijnlijke operaties verrichten, waarvan zij reeds vooraf weten dat ze geheel doelloos zijn, en die zij ook niet tot het einde toe voortzetten. De operaties worden niet verricht tot bestwil van de zieken, maar eenvoudig als proefneming op een levend menschenlichaam. De oorzaak van dit verschrikkelijke misbruik ligt hierin, dat de artsen niet in staat zijn om zulke proeven op levende dieren te nemen dan na het in acht nemen van talrijke, zeer ingewikkelde voorschriften. De wet, zoo gaat het blad voort, is zeer teergevoelig en bezorgd, waar het konijntjes en kikvorschen betreft, maar zij laat het aan de menschen over om voor zich-zelven te zorgen. De *St James Gazette* merkt hierbij nog op: „Er is geen hulpeloozer wezen dan een patient in een van onze grootste en meest bezette hospitalen. Hij is niet in staat om te handelen en dikwijls ook niet om te denken, en in veel gevallen is hij bovendien van de buitenwereld geheel afgezonderd" Het blad hoopt intusschen dat die pijnlijke onthullingen slechts op enkele, zeldzame gevallen doelen.

— De *XIXe Siècle* meldt dat de heer Eiffel zijn toren verkocht heeft aan een Maatschappij voor de som van 5,000,000 frank. De Maatschappij bezit een kapitaal van 5,100,000 frank. Wanneer de toren afgewerkt zal geleverd zijn, zullen de 100,000 frank, die der Maatschappij overblijven, dienen om de exploitatie van den toren te beginnen.

De ontvangsten zullen dienen om het ingeschreven kapitaal af te lossen. en de winst zal tusschen de aandeelhouders en den heer Eiffel gedeeld worden.

— Bij gelegenheid van het congres, dat de Katholieken van Duitschland te Freiburg gehouden hebben, werd een statistiek van de katholieke pers in Duitschland overgelegd. In 1848 waren er niet meer dan vier katholieke Duitsche dagbladen. Thans, dat is veertig jaar later, vindt men er 619, waarvan 525 dagelijks voor de katholieke zaak werkzaam zijn; de rest bestaat uit week en maandschriften. Maar merkwaardiger is voorzeker het groote aantal exemplaren, die van deze verschillende katholieke tijdschriften verschijnt. Er zijn 47 bladen, die een oplage van zestig duizend exemplaren hebben; onder dezen zijn 23 dagbladen. Onder de volksbladen is er een, de *Leo* van Paderborn, dat een oplaag van 45,000 exemplaren per dag heeft.

De *Zaterdagsche Katholieke Courant* van Stuttgart zendt geregeld 34,200 exemplaren de wereld in. Van den Kalender van Einsiedeln verkoopt men ongeveer 255,000. De Geïllustreerde Almanak van Würzburg verschijnt met een oplage van 155,000 exemplaren. Ziedaar een vertroostend verschijnsel, een veelbelovend teeken voor den bloei van het katholieke geloof in Duitschland.

— Genua bereidt zich voor tot een schitterende feestviering, ter gelegenheid van het 400jarig jubileum van de ontdekking van Amerika. Naar aanleiding van deze toebereidselen heeft het stadje Cogoleto in de provincie Genua, dat zich erop beroemt de vaderstad van Christophorus Columbus te zijn, weder eens van zich doen hooren. Men ontkende het recht, dat Genua op den grooten zeevaarder meent te hebben, en protesteerde tegen de aldaar voorgenomen feestelijkheden. De ingezetenen brachten zelfs de noodige gelden voor een standbeeld bijeen, en in een feestcourant werd op allerlei geleerde argumenten het betoog geleverd, dat Cogoleto, en geen andere stad, Columbus binnen haar muren zag geboren worden.

Als voornaamste grond werd aangevoerd, dat zich in het bezit van de gebroeders Bianchi, te Cogoleto, een oude prent bevindt, waarop Columbus wordt voorgesteld, terwijl hij de Spaansche vlag op Amerikaanschen bodem plant en met het opschrift: *Christoval Colon-Natural de Cugureo* (Spaansch voor Cogoleto) — *Descubrió el nuevo mundo — en l'ano 1492.* Nu echter heeft een geleerde in de laatste zitting der *Socita storica savonese* — een geleerde, die Lovendien door de Italiaansche Regeering werd benoemd tot lid der commissie voor de uitgave van op Columbus betrekking hebbende documenten — op onomstootelijke bewijsgronden aangetoond dat de bewuste prent uit het jaar 1560 omstreeks zestig jaar geleden in de drukkerij van Casamare, te Genua, werd vervaardigd, en een spotvogel er zich van bediend had, om de brave lieden van Cogoleto in den gelukkigen waan te brengen, dat zij de geboortestad van den ontdekker der nieuwe wereld bewoonden. Cogoleto heeft nu wel een standbeeld van Columbus, maar moet de eer diens geboorteplaats te zijn aan Genua afstaan.

TELEGRAMMEN.

(Heden middag ontvangen.)

PARIJS.—Dumas-Gilly heeft een brochure openbaar gemaakt, waarin de beschuldigingen van lastering tegen de leden der begrootingscommissie verworpen worden: vele personen van aanzien denken Gilly voor laster te vervolgen.

ROME.— Te Milaan zijn een groot aantal arbeiders-vereenigingen bijeengekomen, die hunne goedkeuring aan het drievoudig verbond hechten, doch zich tegen elken oorlog verklaren. Zij hebben de Fransche arbeiders verzocht om dezelfde houding aan te nemen.

LONDEN.— Gisteren is bij het Lagerhuis eene motie ingediend strekkende om de uitbreiding der *Ashbourne*-wet tegen te gaan. De Parnellisten hebben verklaard dat zij zich door alle mogelijke middelen tegen het voorstel verzetten zullen.—Hartington is tot eene geldboete van 400 pd. st. veroordeeld, omdat hij geweigerd heeft verklaringen te geven aan het gerechtshof, omtrent de tegen hem uitgebrachte beschuldigingen van partijdigheid.

LA GUAIRA.— De Engelsche boot *Yucatan* is gisteren avond naar Puerto-Cabello vertrokken. De Duitsche boot *Bavaria* zal heden avond vertrekken.

Voorspoedig bevallen van een zoon: JEANNETTE SCHEIDELAAR, echtgenoote van

I. S. SCHEIDELAAR.

Curaçao 22 November 1888.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van zilveren en gouden VOORWERPEN beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1 Januari t/m 30 Juni 1886, onder N°. 1640 t/m 6057 W zal voortgezet worden op Donderdag 29 November a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao 23 November 1888.

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Beendementoe na fiendisji di PREENDANAN koe tin plaka fiá riba nan na *Spaar- en Beleenbank*, eesta eesnan fo di 1 Januari te 30 Juni 1886, bau di No. 1640 te 6057 W, lo sigui Djaweebs, dia 29 di November, i dianan koe ta sigui.

Ta pidi doonjonan di e preendanan aji bin paga nan intres afin di evita nau beendemeentoe.

Corsouw, 23 November 1888.

President.

M. P. CURIEL.

TE KOOP

BIJ

I. S. Scheidelaar

Vaatjes loodwit in olie, droog lood wit, zinkwit, geeloker, Koningsrood, menie, Spaansch- Friesch- en chromaatgroen en andere verfwaren, draadnagels van alle afmetingen, tafelmessen, eetlepels en vorken, koperen en ijzeren gewichten, maten voor natte en drooge waren, Cooijmanslikeuren en elixir, goedkoope Holl. sigaren, zwarte thee, Holl. speelkaarten, verschillende soorten reukzeep, haarolie, Eau de Cologne, likeurstellen, speelgoed voor meisjes en jongens, Zweedsche lucifers, lampenglazen, pitten voor lampen en kooktoestellen, albums, eene groote sortering gekleurde en witte kunstbloemen (flores artificiales), gekleurde linten, schoolschriften, schrijfpapier en enveloppen, zwarte en gekleurde bottines, zwarte cortebajos, gekleurde en witte abrigos, flanels, dameskousen, mannensokken, bogotana, Victoria Lawn, Crea de hilo, etc. en verschillende artikelen, geschikt voor cadeaux.

UIT DE HAND TE KOOP

de navolgende EFFECTEN:

Ni. 221, 200 en 195, gelegen in de Kerkstraat, Willemstad;

Ni. 144, 147, 137 en 138, gelegen in de Jodestraat, Willemstad;

No. 236, gelegen in de Kuiperstraat, Willemstad;

Ni. 76, 76 *b* en 83, gelegen in de Breede Straat, Willemstad;

Ni. 155, 47, en 56, gelegen in de Breede Straat, Pietermaai;

Een stuk grond, gelegen in de Bakkerij-straat;

Een stuk grond No. 68, gelegen in de Dwarsstraat, Pietermaai;

De buitenplaats *Vriendenwijk* (a) *Buena Vista*;

Een RIJTUIG, zoo goed als nieuw, met HARNAS;

Een TELEFOON voor twee stations, met toebehooren, en twee ELECTRISCHE BELLEN, met *annonciator*.

Te bevragen bij

A. S. DE POOL.

ATTENTIE!

De ondergeteekende biedt de onderstaande materialen tegen veel verminderden prijs *a contant* te koop aan:

Eene groote partij ijzer, bestaande uit rond, vierkant, hoek, T, halfrond en plaatijzer van verschillende afmetingen, smee- en ijzerenstaal, rood koperen staven en platen voor alambieken en aloëketels, ijzer- en koperdraad, bankschroeven, smeltkroezen, mokers, heggen, pieken, vijlen, vellen blik, Douglas-pompen, pompkranen, compositiebuizen voor regenbakken en putten, bascules, maten en gewichten, bancatin, 1 ijzeren bak met slijpsteen, ijzeren trëe en arm — benevens andere ijzerwaren — alsook twee nieuwe alambieken, elk inhoudende ± 120 gallons met cabezote en slang.

H. SCHEIDELAAR.

Publieke Verkooping

Op Maandag den 26n November 1888 bij C. SPROCK Cz, Huis 243, 266/67, Prinsenstraat, van goederen in consignatie ontvangen, te weten:

Winkelwaren, Glaswerk, Aardewerk, Apothekers-benoodigdheden enz. enz. enz.

¡DIOS BENDIGA EL TRABAJO HONRADO

Sastrería y Zapatería

„LA UNIÓN",

SITA EN PUNDA, CALLE DEL COMERCIO, PISO ALTO DE LA CASA

A. A. CORREA.

En este bien montado taller, establecido bajo la responsabilidad de la „UNION DE LOS COMPAÑEROS DE SAN JOSÉ" y dirigido con plena autorización por los hábiles maestros Señores L. M. Rhode y C. Doval, se encuentra siempre, por mayor y al detal, pero *al contado*, un variado y elegante surtido de materiales correspondientes al ramo de Sastrería y Zapatería, como también ropa y calzado hechos. Las recomendaciones de establecimiento son:

SUPERIORIDAD EN LOS MATERIALES.

ELEGANCIA EN EL CORTE,

PRONTITUD Y ESMERO EN EL TRABAJO,

BARATURA EN LOS PRECIOS.

COLEGIO "STO. TOMAS"

PARA ALUMNOS INTERNOS,

BAJO LA PROTECCIÓN DEL ILMO.

OBISPO VICARIO APOSTOLICO DE

CURAZAO.

En este Colegio situado en un punto verdaderamente higienico se reciben alumnos de todas partes para ser instruidos, con asiduidad y tratados con cuidado paternal.

Por mas informes diríjanse los interesados á la *Dirección del Colegio "Santo Tomás," San Fuego, Curazao, Antilla Holandesa.*

IMPRENTA DE LA AMIGOE DI CURAÇAO